

ÃŠÅ½ASNÃ• KAMARÃ•DI

ÃšterÃ½, 01 zÃ¡jÃ™ 2020

LidÃ© a psi si byli nejspÃ-Åje souzeni samotnÃ½m StvoÅ™itelem. Jak jinak si vysvÃ-tlit, Å¾e prÃjvÃ-psa lidstvo domestikovalo dÃjvno pÅ™ed koÄ•kou, konÄ•m, oslem, kozou, krÃjvou nebo slepicÃ-, tedy zvÃ-Å™aty zdÃjnivÃ-uÅ¾iteÄ•nÃ•jÅ•mi, kterÃj pÅ™i prÃjci nebo v boji, nebo se stala souÄ•Ä•stÃ-naÅ•eho jÃ-delnÃ-Ä•ku? Psi prokazatelnÃ-doprovÃjzejÃ-Ä•lovÃ-ka vÃ-c jak let. NejstarÅ• Ä-vyobrazenÃ-psa nalezneme ve Å panÄ•lsku na jednÃ© z tamÅ•jÅ•ch slavnÃ½ch nÃ•stÃ•nnÃ½ch jeskynnÃ-ch maleb.

- StaÅ™Ã- ÄekovÃ© a Ä~Ã-maní

pouÅ¾Ã-vali obratu, Å¾e prÃjvÃ-panujÃ- Ä»psÃ-dnyÅ«. MÄ•li tÃ-m na myslí nejteplejÅ• Ä-obdobÃ-stÅ™edomoÅ™skÃ©ho lÃ©ta nebylo to vÃbec mÃ-nÄ-no jako urÃjÅ¾ka. V tu dobu na obloze jasnÃ-svÃ-tÃ-psÃ-hvÃ-zda SÃ-rius, kterou naÅ•i antiÄ•tÃ-pÅ™edkovÃ© mÄ•li ve velkÃ© Ä°ctÃ.

- Ve stÅ™edovÃku vyrÃjÅ¾eli

do bitev v brnÃ-nÃ-nejen rytÃ-Å™i, ale takÃ© jejich velcÃ-psi, pÅ™edchÃ-dci dneÅjnÃ-ch dog a mastifÃ-, kteÅ™Ã-mÄ•li svÃj vlastnÃ-brnÃ-nÃ-a ostnatÃ© obojky. StejnÃ-vybavenÃ-a ozbrojenÃ-psi byli pouÅ¾Ã-vÃjni takÃ© k ochranÃ-kupeckÃ½ch Ä•i Ä•lechtickÃ½ch karavan.

- To Å¾e Lajka byla

prvnÃ-m psem, kterÃ½ vzlÃ©tl do kosmu, vÃ-vÄ•tÅ•ina z nÃjs, ale kdopak asi vÃ-, Å¾e americkÃ½ prezident John Fitzgerald Kennedy vlastnil teriÃ©ra, kterÃ½ se stal otcem Ä•tÃ•Ä•at, jejichÅ¾ matkou byla LajÃ•ina dcera?

- Na svÃ-tÃ-podle vÃjeho

Åžije vÃ-ce neÅ¾ 400 milionÃ-psÃ-. ZemÃ-s jejich nevÃ-tÅ• Ä-m poÄ•tem jsou SpojenÃ© stÃty americkÃ©. Statistiky odhadujÃ-, Å¾e prakticky kaÅ¾dÃj tamÅ•jÅ• Ä-rodina mÄ•i psa. Realita je pochopitelnÃ-jinÃ:j statistickÃ-tvrzenÃ-neplatÃ-ve velkomÃ•stech, jako je New York nebo Seattle, naproti tomu obyvatelÃ© americkÃ©ho venkova majÃ-vÄ•tÅ•inou hned nÃkolik psÃ-.

- NejslavnÃjÅ• Ä-

hollywoodskou psÃ-hvÃzdou je dodnes proslulÃ½ ovÃ•jík Rin Tin Tin. SÃjm si dokonce podepisoval smlouvy na filmy, kterÃ© natÃjÄ•el. PouÅ¾Ã-val k tomu otisk svÃ© tlapky.

- StaÅ™Ã-EgyptianÃ©

prosluli svou Ä°ctou ke koÄ•kÃjim. Ale ve stejnÃ© Ä°ctÃ-mÄ•li i svÃ© psy. KdyÅ¾ zemÅ™el jejich psÃ-druh, oholili si oboÄ•Ä-, do vlasÃ-si vetÅ™eli blÃjto a po nÃkolik dnÃ-nosili smutek.

- MajitelÃ© psÃ- jsou

pÅ™esvÃ-dÄ•enÃ-, Å¾e jejich Ä•tyÅ™nohÃ½ milÃjÄ•ek je rovnoprÃjvnÃ½m Ä•lenem rodiny. To ostatnÃ-vyplÃ½vÃj i z toho, Å¾e 70 % z nich podepisuje svÃ© psy na novoroÄ•nÃ-pohlednice, pozdravy z dovolenÃ½ch Ä•i do SMS, kterÃ© posÃ-lajÃ-svÃ½m blÃ-zkÃ½m.

1. Pes je chytrÃ½ jako dvouletÃ© batole

Existuje dÅ-vod, proÄ• si vÃjÅ• pes s vaÅjÃ-m dÃ-tÃ-tem tak dobÅ™e rozumÃ-. MluvÃ-totÃ¾ stejnou Ä™eÄ•Ä! MinimÃlnÃ- jsou oba alespoÅ schopni porozumÃ-t stejnÃ©mu poÄ•tu slov a gest, coÅ¾ je tak kolem 250.

2. Psi a koÄ•ky pijÄ- vodu stejnÄ½m zpÅ¬sobem

StejnÄ› jako koÄ•ky, i naÄji psÄ- kamarÄji di pijÄ- vodu stejnÄ½m zpÅ¬sobem, i kdyÄ¾ se zdÄj, Ä¾e u toho nadÄ›lajÄ- mnohem vÄ-ce nepoÄ™Äjdí. KoÄ•ky i psy ohÄ½bajÄ- Äji piÄku svÄ©ho jazyka, do nÄ›ho Ä¾e pak nabÄ-rajÄ- vodu a tu vnÄjÄjejÄ- do Ä°st.

3. Pes mÄj smysl pro Ä•as

Pokud si myslÄ-te, Ä¾e vÄjÄj pes vÄ-, kdy je Ä•as na veÄ•eÄ™mi nebo na prochÄjzku, mÄjte pravdu. Psi dokÄjÄ¾ou vyzkoušet naÄje rutiny a zvyky a jim se takÄ© pÄ™izpÅ¬sobujÄ-. DokÄjÄ¾ou si uvÄ›domit, kolik Ä•asu uplynulo a jakÄj Ä•ejst dne je.

4. PsÄ- vousy mu pomÄjhajÄ- "vidÄ›t" ve tmÄ›

PsÄ- vousy slouÄ¾Ä- svÄ©mu majiteli ve tmÄ› jako nÄjhraÄ¾ka zraku. Jsou citlivÄ© a dokÄjÄ¾ou vycÄtit povrch zemÄ› i proudÄ>nÄ- vzduchu, dokÄjÄ¾ou tak poskytnout informace o postavÄ›, kterÄj se blÄ-Ä¾Ä- (tvar, velikost apod.). Psovi to umoÄ¾Äuje lepÄjÄ- lov v pÄ™Ä-padÄ- lovu koÄ™isti, ale takÄ© prevenci pÄ™ed nebezpeÄ•Ä-m.

5. Psi majÄ- potnÄ- Ä¾ilÄjzy v tlapkÄjch

ObecnÄ› se traduje, Ä¾e psi se nepotÄ-, ale pÄ™i vysokÄ½ch teplotÄjch se ochlazujÄ- alespoÄ- pomocÄ- vyplazenÄ©ho jazyka. To je pochopitelnÄ› pravda, ale pÄ™ece jen bychom u nich nÄ›jakÄ© potnÄ- Ä¾ilÄjzy naÄjli, a to mezi polÄjtÄjÄ™ky na jejich tlapkÄjch.

6. Psi majÄ- vÄ-ce zubÄ- neÄ¾ dospÄjÄ½ Ä•lovÄ>k

Psi majÄ- v dospÄjlosti aÄ¾ o deset zubÄ- vÄ-ce neÄ¾ Ä•lovÄ>k. ÄŒelovÄ>k jich mÄj celkem 32, pes 42. Jejich stisk je velice silnÄ½.

7. RoÄ•nÄ- pes je fyzicky stejnÄ› silnÄ½, jako adolescent

I kdyÄ¾ rÄ-znÄj plemena stÄjrnu jinak, obecnÄ› platÄ-, Ä¾e jsou uÄ¾ v jednom roce tolik silnÄ-, jako my v 15 letech.

8. ÄŒich psa je aÄ¾ 10 milionkrÄjt lepÄjÄ- neÄ¾ Ä•ich Ä•lovÄ>ka

PsÄ- Ä•ich je opravdu vÄ½bornÄ½, mÄ-t v zÄjvislosti na plemeně od 125 milionÄ- aÄ¾ do 300 milionÄ- pachovÄ½ch Ä¾ilÄjz. Pro srovnÄjnÄ-, lidskÄ½ Ä•ich Ä•Ä-tÄj pouze 5 milionÄ- tÄ›cto Ä¾ilÄjz. ÄŒejst psÄ-ho mozku, kterÄ½ Ä•ich Ä™Ä-dÄ-, je aÄ¾

40krÁjt vÄ>tÅjÄ-, neÄ¾ stejnÄj lidskÄj Ä•Äjst mozku. A to i pÅ™esto, Ä¾e je psÄ- mozek daleko menÄjÄ- neÄ¾ mozek lidskÄ½.

9. Psi slyÅjÄ- z Ä•tyÅ™ikrÄjt vÄ>tÅjÄ- vzdÄjlenosti neÄ¾ my

Psi slyÅjÄ- na velkou vzdÄjlenost, a to aÄ¾ 4krÄjt dÄjle, neÄ¾ dokÄjÄ¾e doslechnout lidskÄ© ucho. Ä tÄ>Äata se sice rodÄ- hluchÄj, brzy se jim vÄjak sluch vÄ½bornÄ vyvine. Psi takÄ© dokÄjÄ¾ou slyÅjet zvuky o vyÅjÄ- frekvenci, kterou uÄ¾ lidskÄ© ucho neodhalÄ-. Kvalita sluchu pak u psÄ-, stejnÄ> jako u lidÄ-, klesÄj s vÄ>kem.

10. Pes dokÄjÄ¾e vycÄtit pocity

UÄ¾ i ÄjtÄ>Äata dokÄjÄ¾ou podle lidskÄ½ch pachÅ- zjistit, jakou nÄjladu Ä•lovÄ>k mÄj. NejlÄ©pe vycÄ-tÄ- strach a nervozitu, ale takÄ© smutek. Pes dokÄjÄ¾e takÄ© odhalit mnohÄ© choroby nebo rozpozнат tÄ>hotenstvÄ-.

MÄ>jte prima den,

MATES